POLITIET

ÅPEN

Temarapport

Hva kjennetegner barn som begår gjentatt alvorlig kriminalitet i Agder?

1. Innhold

1. Innhold 2
2. Sammendrag 3
3. Bakgrunn og formål 3
4. Om rapporten 4
4.1. Datagrunnlaget 4
4.2. Svakheter i datagrunnlaget 5
4.3. Avgrensning 5
5. Generell kriminalitetsutvikling blant barn 6
5.1. Utvikling i antall anmeldte forhold 6
5.2. Utvikling i antall barn som er registrert med ett eller flere straffbare forhold 7
5.3. Gjengangere 8
5.3.1. De som utfordrer samfunnet mest 8
5.4. Kjønn og alder 10
5.5. Barn i arrest 10
5.6. Den alvorlige kriminaliteten 11
6. Hva kjennetegner barn som begår den gjentatte alvorlige kriminaliteten i Agder? 11
6.1. Sårbarhetsfaktorer 12
6.1.1. Kjønn, alder og bosted 13
6.1.2. Nasjonalitet 13
6.1.3. Oppvekst og familie 13
6.1.4. Utsatt for vold og seksuelle overgrep? 14
6.1.5. Skole og psykisk helse 15
7. Avslutning 16
8. Vedlegg 18
8.1. Vedlegg 1: Statistikkgrupper alvorlige forhold 18
8.2. Vedlegg 2: Forklaring på kapittel 5.3 Gjengangere 19

2. Sammendrag

Siden 2020 har Norge opplevd en økning i antall barn som begår kriminalitet. I Agder har det vært en økning siden 2020, både i antall anmeldte forhold, alvorlighetsgrad og antall involverte barn. Denne negative utviklingen har gitt et behov får å vite mer om hvilke barn som er involvert i den alvorlige kriminaliteten.

Rapporten er en deskriptiv analyse om barn i Agder politidistrikt som er registrert som mistenkt, siktet eller domfelt. Første del omhandler generell utvikling i Agder. Den viser at det har blitt anmeldt flere forhold og at flere barn er registrert som mistenkt, siktet eller domfelt. Andre del besvarer rapportens problemstilling "Hva kjennetegner barn som begår gjentatt alvorlig kriminalitet i Agder?". Alvorlige forhold gjelder blant annet vold, trusler, ran, seksuallovbrudd og kjøring uten gyldig førerkort. Kriminalitetsformer som er utelatt er blant annet tyveri og skadeverk. Analysen tar for seg flere indikatorer som belyser flere kjente sårbarhetsfaktorer for å bli involvert i kriminalitet, for å se hvordan det treffer våre barn. Sårbarhetsfaktorene er blant annet knyttet til kjønn og nasjonalitet, levekår og oppvekstsvilkår.

Over en periode på to år var det 47 barn som ble registrert i fem eller flere alvorlige forhold i Agder politidistrikt. Hovedfunnene i rapporten viser at barna som er registrert i den gjentatte alvorlige kriminaliteten i Agder, i ulik grad har vært utsatt for vold, hatt store utfordringer på skolen og utfordringer med psykisk helse. Barnevernstjenesten har vært involvert i over halvparten av familiene. Flertallet av foreldrene er skilte og har lavere tilknytning til arbeidslivet. Dette er i tråd med nasjonale funn. Innvandrerbakgrunn er mindre fremtredende i denne rapporten enn det den nasjonale rapporten "De er våre barn – om å holde hodet kaldt og hjertet varmt" viser til.

Det er vanskelig å konkludere med et så lite utvalg som denne rapporten baserer seg på, men funnene viser at mange offentlige instanser har kjent til og vært inne med ulike tiltak i familiene. Funnene indikerer at det er et større behov for tidlig tverretatlig og helhetlig situasjonsforståelse og innsats for å lykkes med å koordinere ansvar og ivareta de mest sårbare barna.

3. Bakgrunn og formål

Barn som begår gjentatt alvorlig kriminalitet utfordrer samfunnet. Siden pandemien i 2020 opplevde politiet en økning i anmeldte forhold i hele landet, og særlig innenfor voldslovbrudd begått av barn. Parallelt har vi sett en alvorlig utvikling i nabolandene og Europa for øvrig.

Agder politidistrikt (PD) har i flere år fremhevet bekymringen for ungdomskriminalitet i lokale trusselvurderinger.[1] I tillegg ligger Agder høyt på statistikken over anmeldte forhold sammenliknet med andre politidistrikt. Av den registrerte kriminaliteten der barn i alderen 10-17 år er mistenkt, siktet eller domfelt, ligger Agder nest høyest per 1000 innbygger i 2025. Innlandet og Agder er sammenliknbare politidistrikt med tanke på antall bosatte barn i alderen 10-17 år. Innlandet har langt færre anmeldte forhold per 1000 innbyggere enn Agder, og ligger helt nederst på oversikten. Agder scorer høyere enn de store og folkerike politidistriktene som Øst PD, Sør-Øst PD, Sør-Vest PD og Vest PD. Finnmark er det politidistriktet som har flere anmeldte forhold per 1000 innbyggere

[1] Trusselvurdering for Agder politidistrikt 2023, 2024 og 2025

enn Agder PD i denne alderskategorien, mens Oslo PD veksler mellom å ligge foran og bak Agder.

Når fokuset på kriminalitet begått av barn øker, blir det ofte stilt spørsmål om hvem disse barna er, om tiltak fungerer, ikke fungerer og eventuelt hva som mangler. For at det forebyggende arbeidet skal være effektivt må tiltak være basert på kunnskap. Denne rapporten er et bidrag fra Agder politidistrikt og må leses og forstås opp mot annen kunnskap og kompetanse fra samarbeidende aktører, forskning og de som jobber tettest på barna.

Med bakgrunn i politiet kunnskapsgrunnlag ønsker Agder politidistrikt å se på problemstillingen *Hva kjennetegner barn som begår den gjentatte alvorlige kriminaliteten i Agder?*

4. Om rapporten

Begrepene "barn", "ungdommer", "mindreårige" og "unge" brukes om hverandre når kriminalitet begått av personer under 18 år beskrives. Ifølge Barnekonvensjonen er alle personer under 18 definert som barn, jf. artikkel 1.[2] Denne rapporten bruker begrepet barn om personer under 18 år. Dette er tilsvarende begrepsbruk som i rapporten *De er våre barn – om å holde hodet kaldt og hjerte varmt*.[3]

Rapporten er delt inn i to hoveddeler. Den første hoveddelen, kapittel fem, beskriver den generelle kriminalitetsutviklingen i Agder politidistrikt (PD) der barn i alderen 10-17 år registrert som mistenkt, siktet eller domfelt. Deretter kommer rapportens andre hoveddel, kapittel seks, som har til hensikt å besvare problemstillingen *Hva kjennetegner barn som begår den gjentatte alvorlige kriminaliteten i Agder?* Metoden som er anvendt er en deskriptiv (beskrivende) analyse, og beskriver barn som er registrert i den gjentatte alvorlige kriminaliteten, dvs. de som er registrert i fem eller flere alvorlige forhold. Formålet er å se om det er noe som kjennetegner disse.

Rapporten beskriver indikatorene basert på politiets kunnskapsgrunnlag uten å gå inn i årsakssammenhenger. I avslutningen gjøres det noen refleksjoner av funnene. Rapporten har ikke til hensikt å beskrive enkeltpersoner, men beskrive funnene på et aggregert nivå.

Det er viktig å lese de innledende kapitlene før hoveddelene fordi de setter rammer og premisser for innholdet i resten av rapporten.

4.1. Datagrunnlaget

Statistikkgrunnlaget er hentet på gjerningsdato og ikke registreringsdato.[4] Barna må ha blitt registrert som mistenkt, siktet eller domfelt, vært mellom 10-17 år ved gjerningstidspunktet og gjerningsdistrikt er Agder politidistrikt.

---

[2] FNs konvensjon om barnets rettigheter, artikkel 1

[3] Justis- og beredskapsdepartementet (2025). *De er våre barn – om å holde holdet kaldt og hjerte varmt* [URL] https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/de-er-vare-barn-om-a-holde-hodet-kaldt-og-hjertet-varmt/id3091259/, 19.3.26

[4] Dette for å få et så riktig situasjonsbilde som mulig. Registrerte forhold trenger ikke å ha skjedd det året og kan ha skjedd flere år tilbake.

Datagrunnlaget for rapporten er i all hovedsak hentet fra dokumenter i straffesaker og politiets vaktjournal. Det er primært hentet statistikk fra 2015-2025, men ved behov har det blitt hentet lengre tilbake i tid. For å besvare problemstillingen i kapittel seks er det kun tidsperioden 2024 og 2025 som er vurdert.

I rapportens andre hoveddel som omhandler gjentatt alvorlig kriminalitet er det gjort en avgrensing på statistikkgrupper som er vurdert som alvorlig. Alvorlige forhold er ikke definert nasjonalt. I denne rapporten er "alvorlige forhold" statistikkgrupper som treffer alle volds- og trusselkategorier, hensynsløs atferd og personskade, seksuallovbrudd, bæring og befatning med kniv, stikkvåpen og skytevåpen, ran, samt brudd på brann- og eksplosjonsloven.[5] I tillegg er kjøring uten gyldig førerkort inkludert fordi potensiale for skade er stort.[6] Statistikkgrupper som ikke treffer "alvorlig kriminalitet" i denne rapporten er blant annet skadeverk, vinningskriminalitet (ekskludert ran), økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet.

Kunnskapsgrunnlaget er beriket med innspill fra fagpersoner i politiet som jobber tett med barn og unge i sine roller som politikontakter og forebyggere for en bredere forståelse bak tallene.

4.2. Svakheter i datagrunnlaget

Datagrunnlaget er beheftet med noe usikkerhet. Statistikkgrunnlaget er et øyeblikksbilde, og kan endre seg noe over tid. Det kan være straffbare forhold som anmeldes tilbake i tid, feilkoding, endring i straffebudet og ulik praksis for koding for å nevne noen faktorer som kan påvirke øyeblikksbildet.

Noen sårbarhetsfaktorer har vært vanskelig å besvare siden det kun er politiets kunnskapsgrunnlag som er benyttet. Dette kan gi rom for feiltolkninger.

Datagrunnlaget fra kriminalregisteret er den registrerte kriminaliteten. Politiet er godt kjent med at en del straffbare forhold ikke anmeldes, ofte omtalt som mørketall. Det gir et gap mellom registrert og faktisk kriminalitet. Det er viktig å ta det med når en leser rapporten.

4.3. Avgrensning

Det er gjort flere avgrensninger for denne rapporten, primært på grunnlag av formål, tid og kapasitet.

Når vi i denne rapporten snakker om barn, så er det barn som var i alderen 10-17 år ved gjerningstidspunktet. Barnet må ha vært registrert som mistenkt, siktet eller domfelt, og lovbruddet må ha funnet sted i Agder politidistrikt. Lovbrudd utenfor Agder er ikke tatt med.

Når det gjelder kapittel seks *Hva kjennetegner barn som begår den gjentatte alvorlige kriminaliteten?* er det kun sett på tidsperioden 2024 og 2025. Begrepet "gjentatt" i denne

[5] Statistikkgruppene som er vurdert som alvorlige ligger som vedlegg 1.

[6] Det har vært flere hendelser i Agder der barn har stjålet og kjørt biler. Disse blir kjørt både i nabolag og på hovedveinettet. Flere av barna havnet i ulykke da de kjørte. Kjøring uten gyldig førerkort er tatt med pga potensiale for skade på uskyldige.

rapporten er satt til fem eller flere ganger. Barn som er registrert i færre forhold er ikke en del av analysen.

Rapporten er en deskriptiv analyse, og ikke et forskningsarbeid. De vil kunne berike innholdet i rapporten fra sitt faglige perspektiv. Rapporten er politiets bidrag til å belyse et komplekst og sammensatt bilde, og den må ses i sammenheng med annen litteratur og rapporter.

Med andre avgrensninger og premisser vil det kunne gi andre funn og resultater.

5. Generell kriminalitetsutvikling blant barn

Kriminalitet begått av barn er dynamisk og endrer seg noe hvert år. Dette er en del av normalbildet og påvirkes av en rekke faktorer.

5.1. Utvikling i antall anmeldte forhold

Figur 1 viser kriminalitetsutvikling i perioden 2011-2025 i Agder politidistrikt. Grafen viser at svingninger er en del av normalbildet. Likevel skiller endringen i 2020 seg ut i en 15 års periode.

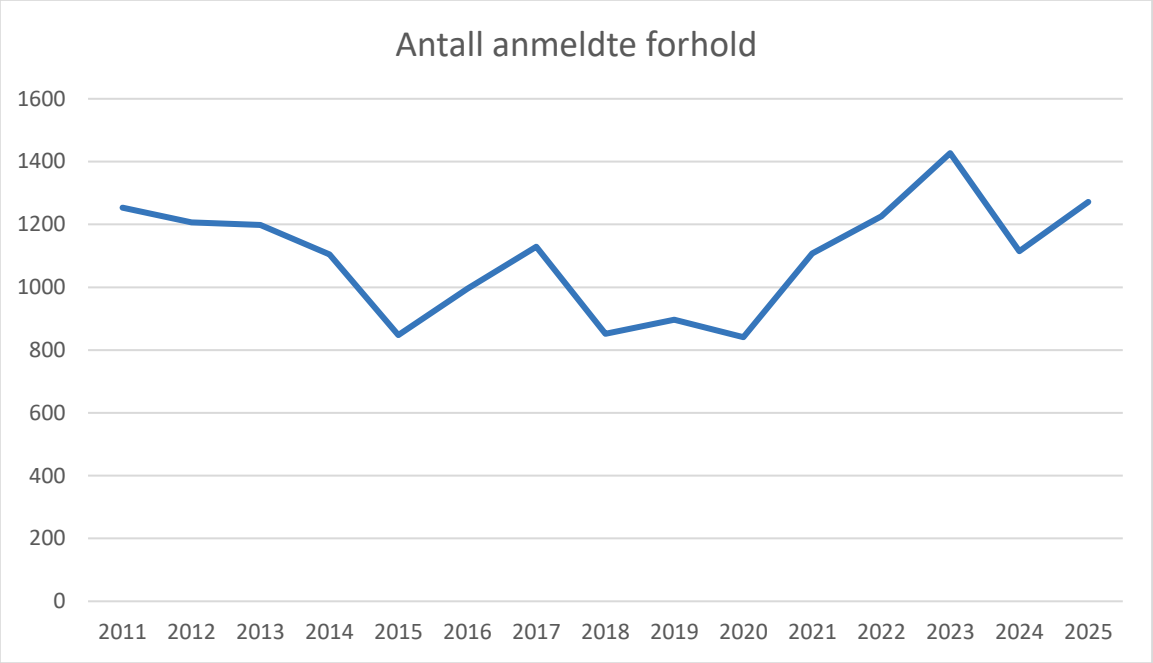

Figur 1: Figuren viser utvikling i anmeldte forhold som har skjedd i Agder politidistrikt i perioden 2015-2025 der barn i alderen 10-17 år har vært registrert som mistenkt, siktet eller domfelt.

Hvorfor det var en økning fra 2020 er komplekst og sammensatt. Covid-19 pandemien med påfølgende inflasjon, dyrtid og internasjonale konflikter er ytre faktorer som indirekte og direkte kan ha påvirket utviklingen.

Til tross for en positiv utvikling i 2024, var det en negativ utvikling i 2025 med 1272 anmeldte forhold. Vi må helt tilbake til 2011 for tilsvarende høyt antall anmeldte forhold før 2020.

5.2. Utvikling i antall barn som er registrert med ett eller flere straffbare forhold

De aller fleste barn er lovlydige borgere. Ved utgangen av 2025 var 32.811 barn i alderen 10-17 år registrert med bostedsadresse i Agder politidistrikt.[7] 654 barn var registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i minst ett anmeldt forhold med gjerningssted Agder PD i 2025. Det utgjør ca. 2% av våre barn.[8] Figur 2 under viser utviklingen.

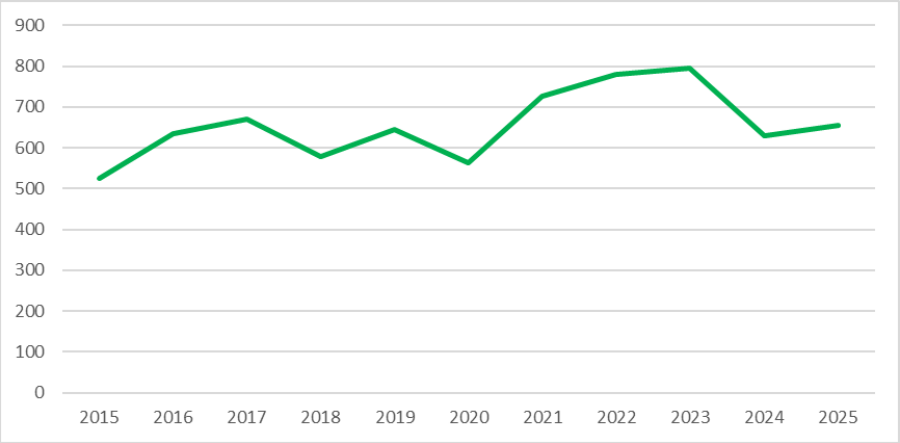

Figur 2: Den grønne grafen viser utvikling i antall barn i alderen 10-17 år som har vært registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i perioden 2015-2025.

De fleste som blir registrert i kriminalregisteret som mistenkt, siktet eller domfelt blir bare registrert én gang. Av 654 barn var 71% kun registrert med et anmeldt forhold i 2025. Figuren under viser utviklingen i antall barn som har vært registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i et anmeldt forhold sammenliknet med de som var registrert med flere enn ett anmeldt forhold.[9]

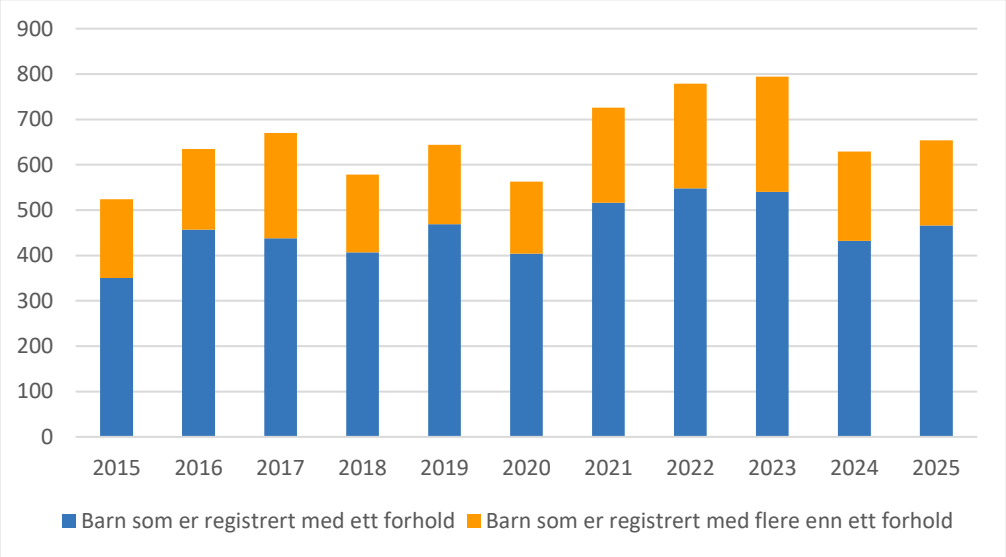

Figur 3: Figuren viser andel barn som registrert som mistenk, siktet og domfelt i et anmeldt forhold (blå søyle) og de som er registrert i to eller flere anmeldte forhold (oransje søyle).

[7] 32.811 barn er 6,1% av alle barn i alderen 10-17 år i Norge (SSB)

[8] Det var 654 barn som var registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i 2025 med gjerningssted Agder. Noen av de 654 barna var registrert med bostedsadresse utenfor Agder, ukjent hvor mange. 2% er derfor et estimat.

[9] Andelen barn med ett eller flere forhold ligger stabilt, og har vært tilsvarende fordelt siden 2015.

Figur 3 på forrige viser at antall barn som kun er registrert med ett forhold (blå søyle) er langt høyere enn de som er registrert med to eller flere forhold (oransje søyle). Det viser at noen få er involvert i mye av den registrerte kriminaliteten.

5.3. Gjengangere

En annen viktig observasjon er hvor mange anmeldte forhold de 654 barna er registrert i. Det er særlig interessant å se med tanke på at 71% av barna var registrert kun med et forhold. Det betyr at det er noen som er registrert i flere anmeldte forhold, med andre ord gjengangere. Tabell 4 under viser utviklingen fra 2015-2025.

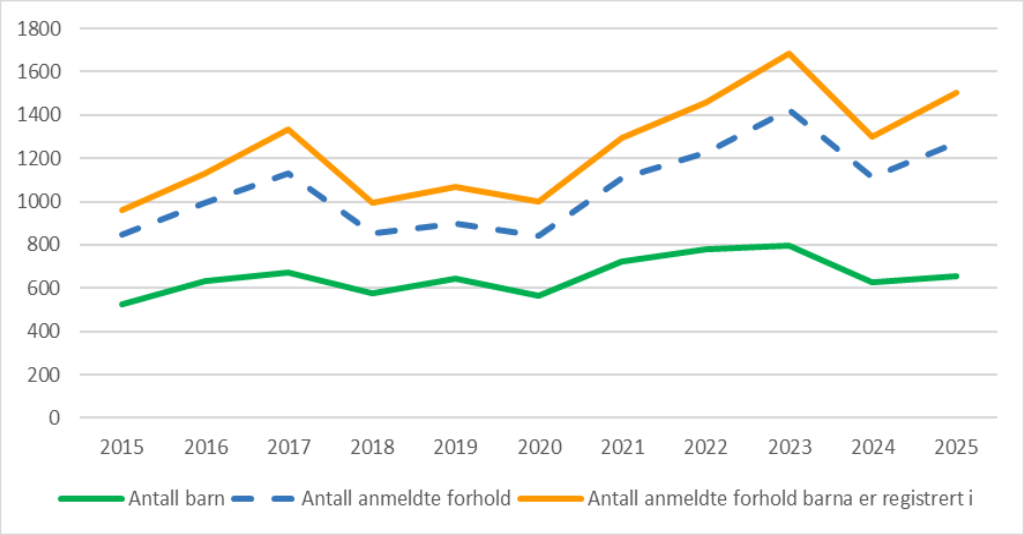

Figur 4: Her ser vi utviklingen og mellom anmeldte forhold (stiplet blå linje), unike barn (grønn linje) og hvor mange anmeldte forhold barna var registrert i (oransje graf).

654 barn var i 2025 registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i 1272 anmeldte forhold. De 654 barna var til sammen registrert som mistenkt, siktet eller domfelt 1502 ganger i de 1272 anmeldte forholdene.[10]

5.3.1. De som utfordrer samfunnet mest

Av 654 barn i 2025 var 25 barn registrert i ti eller flere anmeldte forhold, se tabell 5 på neste side.

[10] For mer forklaring på forholdet mellom anmeldte forhold, antall barn og hvor mange anmeldte forhold de er var registrert i, se vedlegg 2.

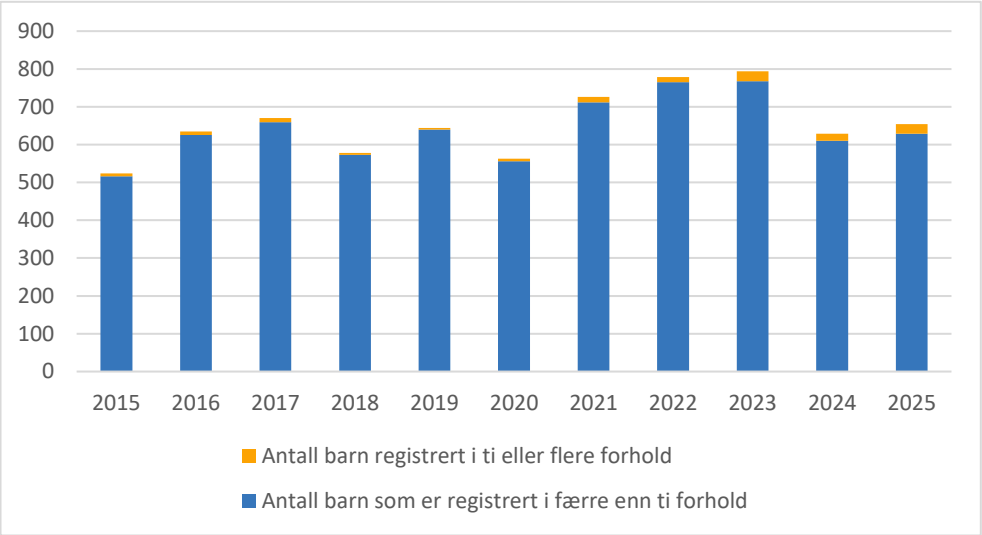

Figur 5: Figuren viser at det er kun et fåtall som er registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i ti eller flere anmeldte forhold (oransje andel).

De 25 barna utgjør 3,8% av de 654 barna som var registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i 2025. Figur 6 under viser hvor mange forhold som er registrert på de 25 barna.

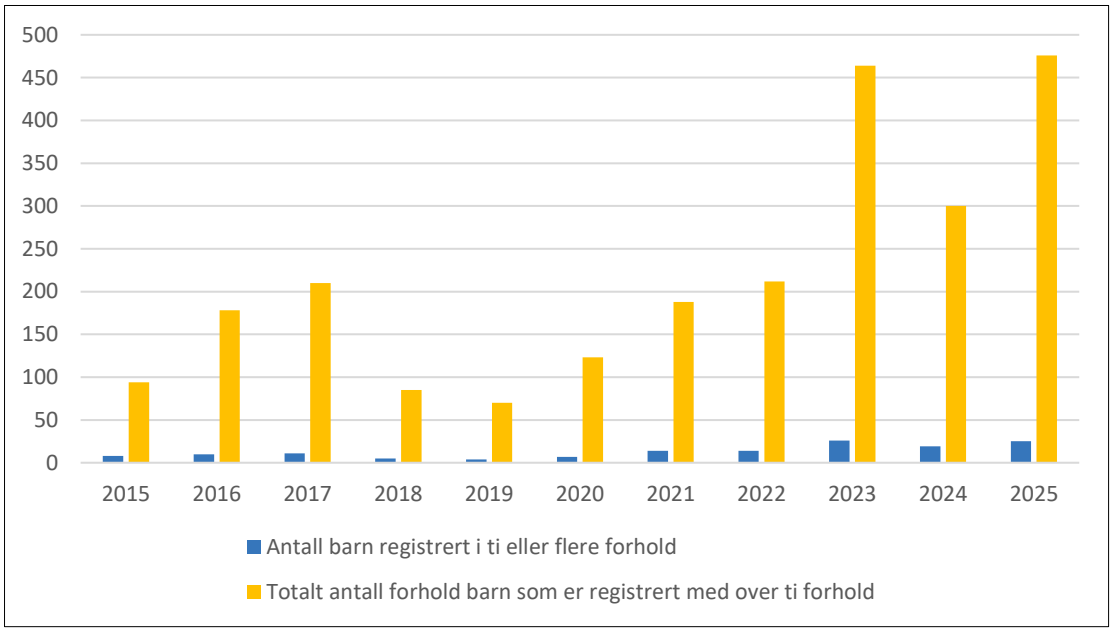

Figur 6: Grafen viser at de 25 barna er registrert i svært mange anmeldte forhold i Agder.

De 25 barna var registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i 2025. Dette viser tydelig at det er noen få som utfordrer samfunnet betydelig.

5.4. Kjønn og alder

Nasjonalt er gutter overrepresentert i kriminalregisteret som mistenkt, siktet eller domfelt. Dette gjelder også i Agder. Fra 2015 var det en økning blant gutter, mens figur 7 viser at det er mer stabil blant jentene før det øker i 2020 for begge kjønn.

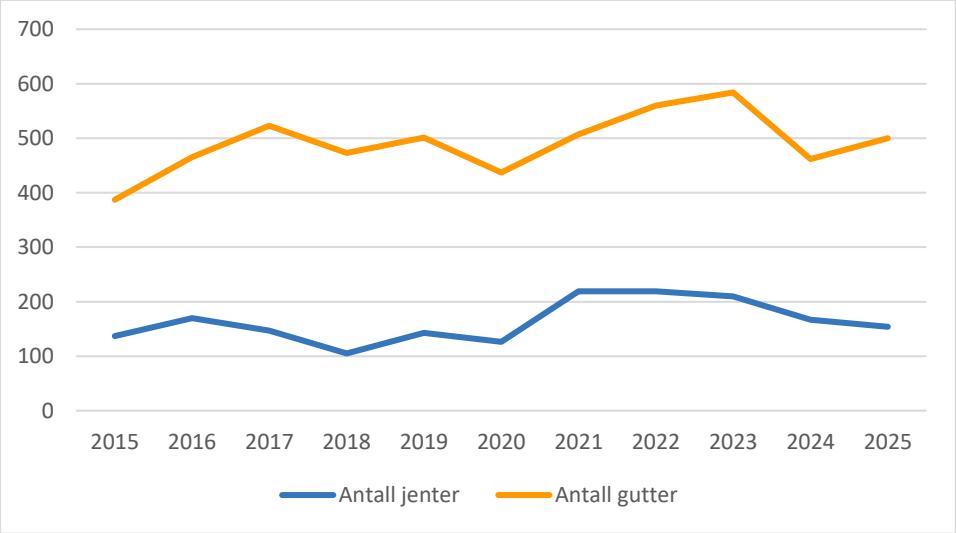

Figur 7: Figuren viser utvikling blant antall gutter og jenter som ble registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i perioden 2015-2025 i Agder.

5.5. Barn i arrest

I 2023 lå Agder høyest av alle politidistrikt når det gjaldt å sette barn i arrest.[11] Å sette barn i arrest skal kun gjøres hvis det er strengt nødvendig. I 2024 var det en nedgang, mens 2025 viser tilsvarende antall barn som ble satt i arrest flere ganger.[12]

	2023	2024	2025
Totalt antall barn fremstilt for vaktleder	35	20	43
Hvor mange ganger barna ble fremstilt for vaktleder	76	30	58

Tabell 1: Tabellen viser antall barn fremstilt for vaktleder i Agder i perioden 2023-2025.

	2023	2024	2025
Hvor mange barn ble satt i arrest?	27	17	18
Hvor mange ganger ble de satt i arrest?	50	23	35

Tabell 2: Tabellen viser antall barn som er satt i arrest, og hvor mange ganger de er satt i arrest.

[11] Arrestforhold 2023. Årsrapport. Politidirektoratet (2024)

[12] Det å bli satt i arrest betyr at et barn er pågrepet av politiet. Barnet blir transportert til arresten og fremstilt for vaktleder og innskrevet i arrest.

43 barn ble i 2025 pågrepet og fremstilt 58 ganger for vaktleder, men ikke alle ble satt i arrest. Det betyr at noen barn ble pågrepet og fremstilt flere ganger. Noen ble fremstilt for vaktleder, men plassert andre steder, som for eksempel hos barnevernsvakten. Dette kan være fordi det er uavklart om personen skal i arrest eller at politiet venter på verge. Av 43 barn som ble fremstilt for vaktleder, ble 28 barn satt i arrest 35 ganger.

De første tre månedene i 2026 viser at 20 barn ble pågrepet og fremstilt for vaktleder, hvorav 12 barn ble satt i arrest i Agder. Flere av disse er siktet i en og samme sak for forbund om å begå alvorlig vold, jf. straffelovens paragraf 279. Saken knytter seg til fenomenet vold som handelsvare (Violence as a Service, VaaS).[13]

5.6. Den alvorlige kriminaliteten

Det er få barn som blir involvert i kriminalitet. Av de som blir registrert som mistenkt, siktet eller domfelt var ca. halvparten registrert i alvorlige forhold i Agder.[14] Figuren under viser antall barn som er registrert i alvorlige forhold (oransje søyle) sammenliknet med alle forhold (blå søyle). Den viser at den negative utviklingen i 2025 også knyttes til økning i alvorlige forhold.

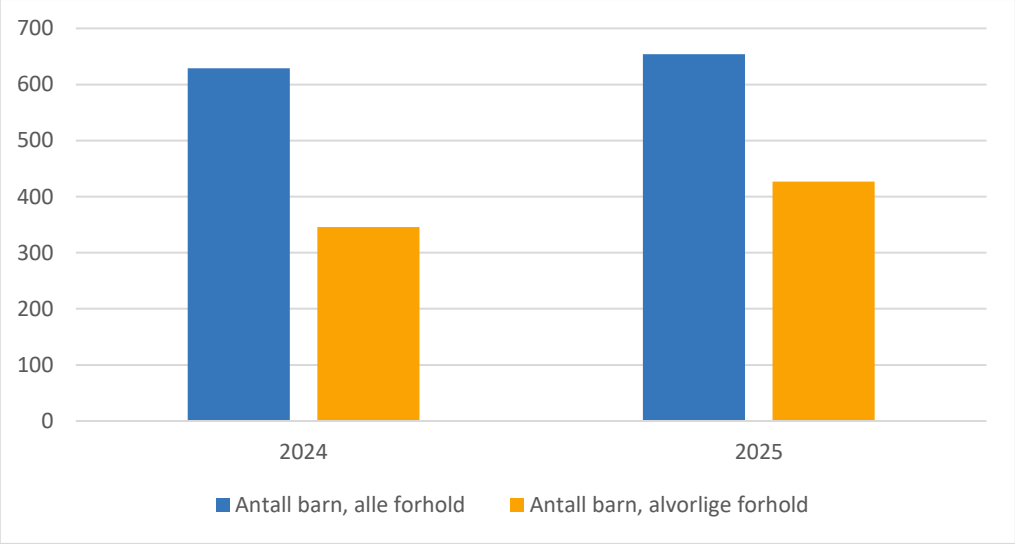

Figur 8: Figuren viser antall barn som registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i alle typer forhold (blå søyle), og de som er registrert i alvorlige forhold (oransje søyle) i henholdsvis 2024 og 2025 i Agder PD.

6. Hva kjennetegner barn som begår den gjentatte alvorlige kriminaliteten i Agder?

I Agder var 346 barn registrert som mistenkt, siktet eller domfelt for alvorlige forhold i 2024. I 2025 økte dette til 427 barn, jf. figur 8. I denne rapporten innebærer "gjentatte" alvorlige forhold at barna er registrert med fem eller flere forhold. På de to årene var det til sammen 47 barn som ble registrert med fem eller flere alvorlige forhold. De 47 barna utgjør utvalget for den videre analysen.

[13] *Vold som handelsvare. En skrivelse av fenomenet*. Kripos 2025

[14] Alvorlige forhold har ikke en nasjonal definisjon. Dette er et utvalg av statistikkgrupper som er vurdert som alvorlige. For hele listen med hvilke statistikkgrupper, se kapittel 4.1, avsnitt tre eller vedlegg 1.

Utvalget var registrert med 426 alvorlige forhold, noe som gir et gjennomsnitt på ni forhold per person. Antall forhold de var registrert i varierte fra fem til 29 alvorlige forhold. Legger en til alle anmeldte forhold, altså de som ikke er definert som alvorlige, var de registrert med til sammen 905 forhold. Dette viser at den totalen kriminaliteten fra utvalget var betydelig. I tillegg er noen av barna i utvalget registrert med forhold utenfor Agder, som ikke er en del av analysen.

6.1. Sårbarhetsfaktorer

Det er flere kjente sårbarhetsfaktorer blant barn som er involvert i kriminalitet.[15] I denne rapporten har vi sett på indikatorer som gjelder både barnet og foreldrene for å kunne beskrive sårbarhetsfaktorer innen levekår og oppvekstsvilkår. Det vil være nyanser og perspektiver som ikke fanges opp i denne rapporten, fordi den baserer seg på politiets kunnskapsgrunnlag som er begrenset.

Overordnet belyser indikatorene:

Om barnet
Kjønn, alder og opprinnelse
Om barnevernet har vært involvert
Bodd eller bor på en barnevernsinstitusjon
Fornærmet i vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep
Fornærmet i voldshandlinger og seksuelle overgrep av jevnaldrende
Utfordringer på skolen
Registrert som mistenkt, siktet eller domfelt før 2024
Psykisk uhelse
Rusutfordringer

Om foreldrene
Opprinnelse
Skilte foreldre
En eller begge foreldre ute av bilde
Tilknytning til jobb
Psykisk uhelse
Registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i de siste fem-10 årene

Tabell 3: Tabellen viser et utvalg av sårbarhetsfaktorer som er forsøkt belyst med flere indikatorer, både hva gjelder barnet og foreldrene.

Flere av de samme sårbarhetsfaktorene er også identifisert i rapporten som PST publiserte tidligere i år *Hva kjennetegner mindreårige høyreekstremister i Norge?*[16] Dette viser at sårbarhetene også er aktuelle for andre bekymringer.

[15] Hafstad, Gertrud Sofie, Augusti, Else-Marie (2019). *Ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten. En nasjonal undersøkelse av ungdom i alderen 12-16 år*, rapport nr. 4. NKVTS. Justis- og beredskapsdepartementet (2025). *De er våre barn – om å holde hode kaldt og hjertet varmt.* Ekspertgruppen om tiltak for barn som begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet. Justis- og beredskapsdepartementet (2025)

[16] *Hva kjennetegner mindreårige høyreekstremister i Norge?* PST (2026)

6.1.1. Kjønn, alder og bosted

Gutter er overrepresentert i kriminalstatistikken på et nasjonalt nivå. Det er ikke noe annerledes i Agder. I utvalget var 43 gutter og kun fire jenter. De yngste var bare 13 år på gjerningstidspunktet, mens de eldste var 17 år. De fleste var i alderen 15-17 år.

Over halvparten av barna i utvalget er hjemmehørende i Agder. 38% av barna i utvalget er hjemmehørende i kommuner utenfor Agder, men er i Agder som følge av sitt opphold på en barnevernsinstitusjon.

6.1.2. Nasjonalitet

I diskusjonen om kriminalitet begått av barn stilles det ofte spørsmål ved barnas nasjonalitet. I flere rapporter, inkludert *De er våre barn – om å holde hode kaldt og hjertet varmt*, vises det til at barn med innvandrerbakgrunn[17] er overrepresentert i kriminalstatistikken.[18] Funnene i denne rapporten viser at 36% av barna i utvalget har innvandrerbakgrunn. Barna som var født i utlandet representerte ti nasjoner på fire kontinenter.

60% av mødrene er født i Norge, og har i de fleste tilfellene fått barn med menn som også er født i Norge. Når mor er født i utlandet er også hovedvekten av fedrene født i utlandet. Flere fedre har ukjent identitet i politiets registre.

6.1.3. Oppvekst og familie

Barn som vokser opp i trygge og stabile omgivelser med trygge voksne har lavere risiko for å bli involvert i kriminalitet.[19] Fravær av gode oppvekstsvilkår som for eksempel god og trygg familierelasjon, stabil bosituasjon, levekår, god skoletilhørighet og mestring, øker risikoen for å bli involvert i kriminalitet.[20]

72% av barna i utvalget har skilte foreldre. 30% av fedrene er helt eller delvis fraværende, mens 21% av mødrene var helt eller delvis fraværende.[21] 59% av mødrene og 50% av fedrene var helt eller delvis i jobb da analysen ble gjennomført, noe som viser lav tilknytning til arbeidslivet. 24% av fedrene er involvert i kriminalitet mot 4% blant mødrene.

I 78% har barnevernet vært inne før 2024. I flere av familiene har barnevernet vært involvert fra før barnet fylte fem år. 62% har bodd på en barnevernsinstitusjon i løpet av 2024 og 2025. Flere av dem bor fortsatt på institusjon i 2026. Mange av barna på barnevernsinstitusjon har flyttet utallig ganger, for eksempel vekslet mellom en eller

---

[17] Definisjon på personer med innvandrerbakgrunn er hentet fra SSB. Slik definerer SSB innvandrere https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/slik-definerer-ssb-innvandrere, 10.3.26

[18] Justis- og beredskapsdepartementet (2025). *De er våre barn – om å holde hode kaldt og hjertet varmt.* Ekspertgruppen om tiltak for barn som begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet. Oslo Politidistrikt (2023). *Barn og unge registrert med 10 eller flere anmeldelser 2023.* https://www.politiet.no/globalassets/dokumenter-strategier-og-horinger/oslo/rapporter/barne--og-ungdomskriminalitet/unge-registrert-med-gjentatt-kriminalitet-i-oslo-politidistrikt.pdf, 27.4.26

[19] Risiko og livssammenheng for unge kriminell ei Oslo. En ustødig grunnmur for mestring. SALTO 2022 https://www.politiet.no/globalassets/dokumenter-strategier-og-horinger/oslo/rapporter/risiko-og-livssammenheng-for-unge-kriminelle-i-oslo.pdf, 5.5.26.

[20] Risiko- og beskyttelsesfaktorer for gode oppvekstsvilkår og forebygging av kriminalitet blant unge. FHI 2025 https://www.fhi.no/contentassets/b4882299b1d64254936243b5b8b1a77c/risiko--og-beskyttelsesfaktorer-for-gode-oppvekstsvilkar-og-forebygging-av-kriminalitet-blant-barn-og-unge-rapport-2025.pdf, 5.5.26

[21] Foreldre som er helt eller delvis fraværende viser til i denne rapporten foreldre som har ingen kjent, eller begrenset kontakt med barna i utvalget.

begge foreldre, fosterhjem, beredskapshjem og en rekke institusjonsplasseringer. 38% av utvalget har ikke bodd på institusjon, men barnevernet har i flere tilfeller vært involvert i flere år. Noen av barna ble plassert på en barnevernsinstitusjon mot slutten av 2025. Dette viser at mange av barna har vokst opp i familier med ustabile oppvekstsvilkår og lav tilknytning til arbeidslivet.[22]

Funnene viser at 79% av barna i utvalget hadde rusutfordringer, dvs. at de ruset seg flere ganger i uken. Dette inkluderer både alkohol, narkotika og en kombinasjon det.

6.1.4. Utsatt for vold og seksuelle overgrep?

Noe som trekkes frem i forskning er at unge voldsutøvere selv har vært utsatt for voldshandlinger minst én gang.[23] For å se om dette også gjelder i Agder har vi sett på om barna i utvalget er fornærmet i vold og seksuelle overgrep i nære relasjoner eller av jevnaldrende.

Alle i utvalget var registrert som mistenkt, siktet eller domfelt for voldslovbrudd i 2024 og 2025. 60% av utvalget var registrert som fornærmet i voldssaker minst én gang, enten det var i nær relasjon eller av jevnaldrende. I 40% var det ikke nok informasjon til å vurdere det, men det foreligger mistanke hos flere av dem basert på helheten av informasjonsgrunnlaget.[24] De fleste av barna som var registrert som fornærmet i vold i nære relasjoner var forhold noen år tilbake i tid. Noen var registrert som fornærmet i mer enn ett forhold.

Av de 60% som er registrert som fornærmet i en voldssak, er 30% av utvalget registrert som fornærmet i vold i nære relasjoner. 19% er vurdert som mulig utsatt for vold i nære relasjoner. Vurderingen er lagt til grunn fordi det foreligger en mistanke på bakgrunn av informasjonen politiet har, blant annet om vanskelige forhold i hjemmet, ulike former for traumediagnoser eller at politiet på et tidspunkt har vært på oppdrag knyttet til vold eller konflikt i hjemmet uten at det resulterte i anmeldelser.

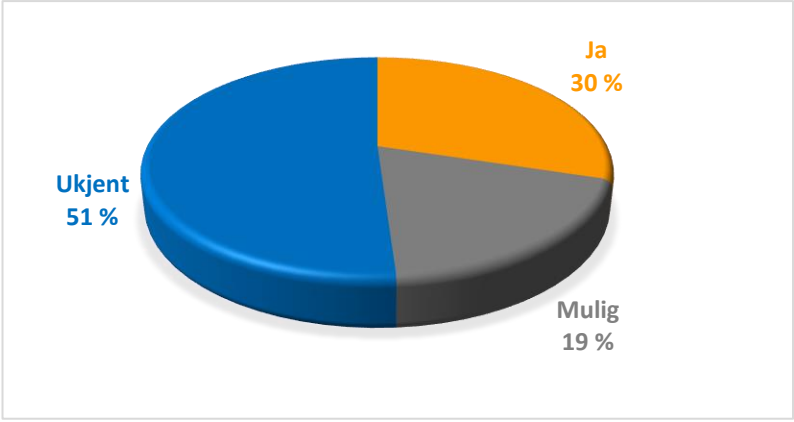

Figur 9: Figuren viser i hvilken grad utvalget har vært registrert som fornærmet i vold i nære relasjoner. Figuren viser at 30 % er fornærmet i vold i nære relasjoner.

[22] Dette er indikatorer som kan være vanskelig å avdekke ved kun politiets kunnskapsgrunnlag, noe som gir rom for feiltolkninger.

[23] Mange ungdomskriminelle utsatt for vold; - Felleskapet har sviktet disse ungene [URL] https://www.nrk.no/norge/sju-av-ti-av-de-unge-som-har-begatt-mest-kriminalitet-har-selv-vaert-fornaermet-i-en-voldssak-1.17592463, 27.4.26

[24] Datagrunnlaget er hovedsakelig dokumenter i straffesak, men det er også informasjon fra politiets vaktjournal.

Noen få av barna er også registrert som fornærmet i seksuelle overgrep eller det foreligger mistanke om det.

Det er også gjort et eget uttrekk på gutter i alderen 10-17 år som er registrert som fornærmet i sakskategorien mishandling i nære relasjoner i 2025, for å se om det er noen likhetstrekk med barna i utvalget for gjentatt alvorlig kriminalitet. 22 barn i alderen 10-17 år ble registrert som fornærmet i sakskategorien mishandling i nære relasjoner i Agder i 2025. 17 av 22 barn var under 15 år. Ingen av disse barna er registrert med gjentatt alvorlig kriminalitet i 2025. Basert på funnene i analysen vil noen av disse guttene være særlig utsatt for å bli en del av denne kriminalstatistikken i tiden fremover.

45% av utvalget var registrert som fornærmet i saker som omhandlet vold begått av jevnaldrende. Hos resten av utvalget var det ikke nok informasjon til å si at de hadde vært utsatt, og er vurdert som ukjent. Hos flere av barna er det mistanke om at de har vært utsatt for vold og trusler av jevnaldrende.

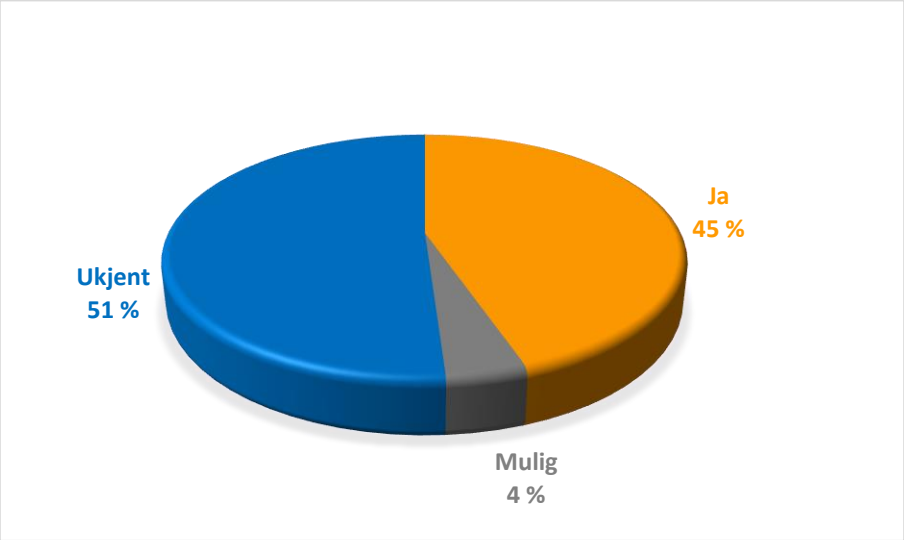

Figur 10: Figuren viser at 45% av utvalget var registrert som fornærmet i voldssaker av jevnaldrende. Tar en med mulig, som er sterk mistanke, er halvparten vært utsatt for vold og trusler av jevnaldrende.

Funnene viser at nesten halvparten av barna i utvalget har vært utsatt for vold og trusler av jevnaldrende. I figur 10 refererer "mulig" til en sterk mistanke, mens "ukjent" viser at det ikke er nok informasjon til å vurdere om de kan ha blitt utsatt. Det foreligger mistanke hos flere av barna i kategorien ukjent.

60% av barna i utvalget er registrert som fornærmet i voldssaker minst én gang. Funnene viser at flere av barna har vært utsatt for vold flere ganger. Funnene kan tyde på at en del barn som utsettes for vold også utøver vold på et senere tidspunkt. Ikke alle barn som er utsatt for vold selv blir voldsutøvere, men det er tydelig at det er en sårbarhetsfaktor.

6.1.5. Skole og psykisk helse

Utfordringer på skolen er i denne rapporten definert som barn som har falt helt eller delvis ut av skolen. 76% av utvalget hadde store utfordringer på skolen. For noen startet det allerede i barneskolen, men flere opplevde ungdomskolen som de vanskeligste årene. Ungdomsskoleårene fremstår som et kritisk punkt. Flere har oppgitt at de ble mobbet på

skolen. 19% er vurdert til ukjent fordi det ikke var informasjon som kunne belyse dette. Mange av barna har også hatt støtte fra PP-tjenesten (pedagogisk-psykologisk tjeneste).

42% av utvalget har kjente utfordringer med psykisk helse. Flere har blitt fulgt opp av ABUP (Avdeling for barn og unges psykiske helse). Flere av barna er diagnostisert med ulike diagnoser. Det er grunn til å tro at det kan være mørketall her.

7. Avslutning

De fleste barn er lovlydige borgere. I 2025 var 654 barn i Agder i alderen 10-17 år registrert som mistenkt, siktet eller domfelt i kriminalregisteret. 71% av dem ble kun registrert i ett forhold mens 3,8% var registrert i ti eller flere anmeldte forhold. Dette viser tydelig at det er noen få som utfordrer samfunnet betydelig.

Den generelle kriminalitetsutviklingen blant barn går i negativ retning i Agder. Til tross for en positiv utvikling i 2024, har utviklingen i 2025 vært negativ, og vi må tilbake til 2011 for så høyt antall anmeldte forhold.

Noe av det rapporten ønsker å belyse er om det er noen sårbarhetsfaktorer som skiller seg ut eller treffer annerledes i Agder sammenliknet med nasjonale funn. Mange sentrale faktorer som kjønn, utsatt for vold og lavere levekår treffer også våre barn. Funnene i denne analysen viser at det er andre sentrale sårbarhetsfaktorer som er mer fremtredende enn innvandrerbakgrunn i Agder. Det var 36% av utvalget som hadde innvandrerbakgrunn blant de som var registrert i den gjentatte alvorlige kriminaliteten.

Analysen viser at barn i Agder som begår den gjentatte alvorlige kriminaliteten har flere og sammensatte sårbarhetsfaktorer. Det å vokse opp i utrygge hjem preget av uro, usikkerhet, vold og konflikt øker risikoen for at barn blir involvert i kriminalitet. Funnene viser at barna i utvalget har hatt en vanskelig oppvekst preget av uro, usikkerhet og konflikt. For 78% av utvalget hadde barnevernet vært inne hos familiene i ulik grad. 62% av barna hadde bodd på en barnevernsinstitusjon. Flere av de som ikke bodde på en institusjon i 2025, ble plassert der mot slutten av året. Mange av barna på institusjon har flyttet flere ganger.

Forskning viser at barn med skilte foreldre er sårbare for utvikling av psykisk uhelse og involvering i kriminalitet.[25] 72% av barna hadde skilte foreldre. Manglende farsfigur blir også omtalt av aktører i førstelinjen til å ha en stor betydning. Det gav ikke signifikant utslag i rapporten. Analysen viser at flertallet av foreldrene til barna i utvalget hadde en lavere tilknytning til arbeidslivet. Det kan også indikere lavere utdanningsnivå. 24% av fedrene var registrert med gjentatt kriminalitet i nyere tid.

76% av utvalget hadde store utfordringer på skolen. Det å falle utenfor faste strukturer og møteplasser er svært sårbart for barn. Flere har hatt utfordringer helt siden barneskolen, men flertallet av barna fremhever ungdomsskoleårene som det kritiske punktet og da utfordringene virkelig eskalerte. Til tross for dette uttrykker de aller fleste barna i utvalget et ønske om å gå og lykkes på skolen. 42% av utvalget hadde utfordringer med psykiske helse. De resterende var det ikke nok informasjon til å gjøre en vurdering, men helhetsinntrykket er at mange i den ukjente kategorien også har

[25] Ungdoms psykiske helse og sosiale ulikheter knyttet til foreldrenes skilsmisse [URL] https://www4.uib.no/forskning/forskningsprosjekter/ungdoms-psykiske-helse-og-sosiale-ulikheter-knyttet-til-foreldres-skilsmisse, 29.5.26

utfordringer med psykisk helse. Nesten halvparten av barna i utvalget var registrert med ulike diagnoser.

60% av utvalget var registrert som fornærmet i en voldshendelse minst én gang. Flere av barna er registrert som fornærmet flere ganger. Det er grunn til å tro at det er mørketall.

Situasjonen som de 47 barna har stått i er kompleks og sammensatt. Den totale belastningen for disse barna bryter med det som skal fremme en trygg og stabil oppvekst. Det er ikke mulig å konkludere med årsakssammenhenger basert på det begrensede kunnskapsgrunnlaget og utvalget som er lagt til grunn i denne rapporten. Men analysen viser tydelig at barna som er registrert i den gjentatte alvorlige kriminaliteten har vokst opp i ustabile hjem preget av uro, usikkerhet og konflikt. Rapporten viser at flere offentlige instanser som barnevernstjenesten, spesialisthelsetjenesten, kommunal helsetjenesten, PP-tjenesten og politi har kjent til barna og vært inne med tiltak i familiene. Funnene indikerer et enda større behov for en helhetlig situasjonsforståelse og tverretatlig innsats, som oppdateres og justeres i takt med utviklingen av situasjonen til familien og barnet.

Barna som er omhandlet i denne rapporten er sårbare for rekruttering til tyngre og mer alvorlig oppdrag, enten det er for kriminelle nettverk, ekstreme grupper eller statlige aktører. Dette har vi sett i Norge og andre steder i Europa. Dette er en bekymring politiet følger tett.

Videre gir funnene i analysen grunn til bekymring for barn under 15 år, som vokser opp med de samme sårbarhetsfaktorene som de 47 barna i denne analysen.

8. Vedlegg

8.1. Vedlegg 1: Statistikkgrupper alvorlige forhold

Dette er utvalget statistikkgrupper for alvorlige forhold i denne rapporten

0555 Vold mot offentlig tjenesteperson, politi
0556 Vold mot offentlig tjenesteperson, annen tjenesteperson
0557 Trusler mot offentlig tjenesteperson, politi
0558 Trusler mot offentlig tjenesteperson, annen tjenesteperson
0576 Brudd på besøksforbud/kontaktforbud
0658 Hatefulle ytringer - hudfarge, nasjonal/etnisk opprinnelse
0660 Hatefulle ytringer, seksuell orientering
0661 Hatefulle ytringer - nedsatt funksjonsevne
0667 Uforsiktig omgang med skytevåpen, ammunisjon
0668 Uforsiktig omgang med eksplosiver, eksplosjonsfarlig stoff
0669 Ulovlig bevæpning på offentlig sted, skytevåpen mv.
0670 Ulovlig bevæpning på off sted, kniv eller liknende gjenstand
0672 Ulovlig befatning med skytevåpen (jf. våpenloven)
0673 Ulovlig befatning med eksplosiver (jf. brann- og eksplosj.l)
0686 Forbund om alvorlig organisert kriminalitet
0752 Grov narkotikaovertredelse
0954 Ran
0955 Grovt ran
0957 Forbund om ran
1451 Voldtekt u. samleie
1452 Voldtekt til samleie
1458 Seksuell handling uten samtykke
1459 Seksuelt krenkende atferd
1460 Voldtekt av barn under 14 år
1461 Voldtekt til samleie av barn under 14 år
1464 Seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år
1466 Seksuell handling med barn under 16 år
1467 Seksuelt krenkende atferd mv. overfor barn u/16 år
1470 Fremvis/still av seksu overgr mot barn el seksualiserer barn
1471 Incest
1472 Søskenincest
1651 Tvang, ved trussel om straffbar/urettmessig adferd
1653 Grov tvang
1674 Trusler
1675 Trusler, med skytevåpen
1676 Trusler, med kniv eller annen liknende redskap
1682 Trussel særs utsatte yrkesgr, oppl i grunn- og videregå utda
1683 Hensynsløs atferd
1692 Deling av krenkende bilder mv.
1751 Kroppskrenkelse
1752 Grov kroppskrenkelse
1754 Kroppsskade
1755 Grov kroppsskade
1758 Drap, forsøk
1768 Mishandling i nære relasjoner, med kroppskrenkelse
1774 Vold mot særskilt utsatte yrkesgrupper, helsepersonell
1775 Vold mot særskilt utsatte yrkesgrupper, transportarbeider

1776 Vold særs utsatte yrkesgr, oppl i grunn- og videregå utda
2870 Fremkalling av fare for allmennheten, brann
7102 Narkotika, besittelse (§24)
7111 Doping besittelse (§24a)
8510 BRANN- OG EKSPLOSJONSVERNLOVEN AV 14. JUNI 2002 NR.20
8904 PERSONSKADE (§ 3)
8909 KJØRING UTEN GYLDIG FØRERKORT (§ 24,1.LEDD)
9199 VÅPENLOVEN, DIVERSE

8.2. Vedlegg 2: Forklaring på kapittel 5.3 Gjengangere

Forklaring på hva som menes i kapittel 5.3 Forholdet mellom antall anmeldte forhold, gjerningspersoner og involvering. Det er tre elementer som måles.

- Antall anmeldte forhold
- Antall gjerningspersoner
- Antall forhold gjerningspersonene er registrert i

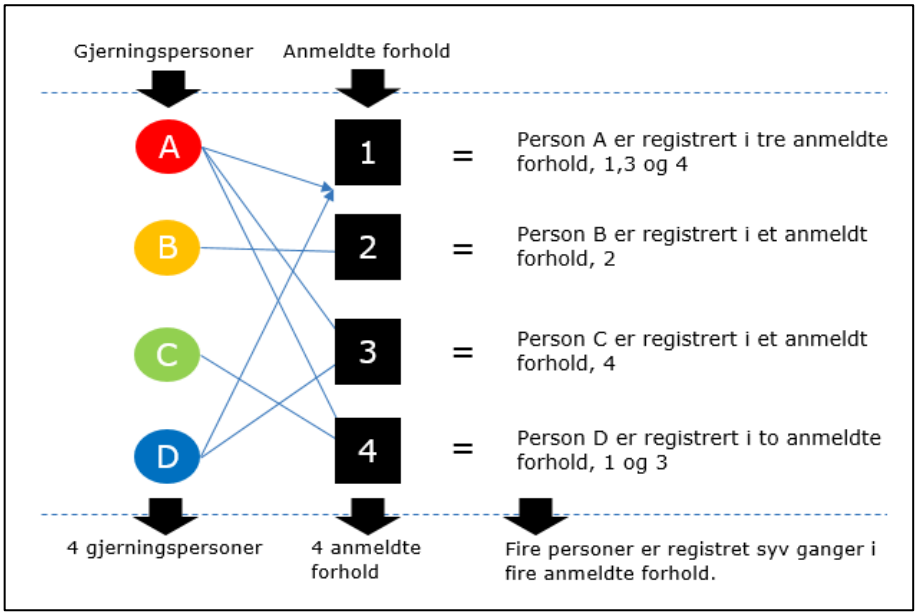

Illustrasjonen viser at det er fire anmeldte forhold. I de fire forholdene er det registrert fire gjerningspersoner. Det er flere gjerningspersoner i tre av de anmeldte forholdene. De fire gjerningspersonene er registrert i syv forhol7d. Gjerningsperson A er registrert i tre anmeldte forhold, og kan defineres som gjenganger.